

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
En număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 5355 B 1928.

Notă oficială.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa sa Nr. 33349 din 5 Septembrie a. c. ne comunică adresa Nr. 35668/1928 a Direcțiunii Generale C. F. R. care este de următorul cuprins:

„Avem onoare a Vă comunica, că de către organele noastre de control s'a constatat că o mare parte din funcționarii de stat își vizează singuri carnetele de identitate ce posedă pentru a beneficia de reducere pe C. F. R.

Cum asemenea procedare este ilegală, asemenea carnetele trebuind a fi vizate de autoritatea imediat superioară, vă rugăm să binevoiți a da ordin autorităților de subordine ca toate carnetele de identitate să se vizeze de autoritatea imediat superioară.

Astfel fiind, orice funcționar găsit călătorind pe C. F. R. cu reducere în baza carnetului vizat de el însuși, pe lângă că va fi supus la plata amenzilor tarifare, i-se va confisca și carnetul*.

Ceea ce se comunică Prea Onoraților Domni Protopresbiteri și Onoratei Preoțiimi parohiale spre știre și conformare.

Caransebeș, la 13 Septembrie 1928.

Filaret Musta.

Arhiereu, Vicariu Episcopesc.

Învățământul religios-moral

după legi și regulamente.

Fără îndoială învățământul religios-moral ar trebui să constituie una din preocupările de căpetenie la organizatorii noi ai învățământului de orice grad.

Importanța educației, care are la bazele sale religiositatea și moralitatea este necontestată astăzi — mai ales astăzi — de nimenea. Și pentru a ilustra această afirmațiune amintim din nou, că la *congresul ligii pentru înfrățirea popoarelor ținut anul acesta la Praga*, un președinte de Curte de apel din Berlin, anume Dr. Walter Simons, vorbind despre *bazele religios-morale ale păcii mondiale* a spus, că „singură o bază religios-morală poate numai asigura pacea între popoare”. Când aceasta este convingerea unui bărbat care de bună seamă are alte griji în slujba oficiului său, dar care neapărat — preocupat de nobila intențiune a înfrățirii popoarelor — a studiat multe formule până ce a ajuns la cea amintită mai sus, cu cât mai mult trebuie susținută ea de acei bărbați cari proiectează îndeaproape temeliiile solide ale celor mai însemnate instituții din stat: Biserica și școala!

Educația religios-morală, ca și educația în genere începe în familie, continuă și se solidifică în școală și se desăvârșește în societate. Acești trei factori — atât de diferiți între sine uneori — sunt chemați deci să răspundă unei cerinți într'adevăr formidabile, cum este aceea de a crea caractere, căci în definitiv acesta este

scopul educațiunii religio-morale, să formeze *caractere morale!*

Abolim chestiunea, dacă familia românească dă și — în acest caz — cum dă întâiele elemente la clădirea acestei educațiuni; societatea noastră se compune din familii ce reprezintă extremele în această privință. Ne oprim însă la al doilea factor, școala, și vom căuta în organizarea acesteia laturile cari sprijinesc problema unei educațiuni religio-morale. Fără prejudecăți și cu toată obiectivitatea trebuie să mărturisim dintru început însă, că suntem departe de a fi satisfăcuți cu ceea ce emană — în acest sens — din spiritul legilor școlare.

O lege, în cele din urmă nu este ceva desăvârșit; și nu se poate aștepta ca mănunchiul de reguli cuprinse într'ânsă să îndrepteze, dintr'odată o stare de lucruri nenormală! Nu este mai puțin adevărat pe de altă parte iarăș, că legea, prin însaș natura sa de normă obligatorie — mult-puțin conformă cu opinia generală — are acea autoritate, în virtutea căreia poate îndruma această opinie către scopul întrezărit de autorul său. Iar, întrucât calea către scopul acesta e susținută de suficiente mijloace, legea are destulă garanță pentru a-l realiza! Aplicând acum aceste principii generale — potrivite atât pentru întregul unei legi cât și pentru părțile sale componente — în speță învățământului religio-moral constatăm, că mijloacele cari se ocupă de aceasta sunt cu totul reduse și insuficiente. Și nu numai atât.

Să vedem deocamdată totuș întrucât sustă această afirmațiune, că preocuparea legilor și respective a regulamentelor lor față de această problemă este cu totul neînsemnată.

Am înainte „regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar“ (publicat în Monitorul Oficial Nr. 57 din 10 Martie 1926). Un regulament — se știe — face întotdeauna *explicarea, interpretarea și aplicarea* unei legi anterioare. În acest regulament, un sigur articol (art. 105) am aflat, care se ocupă de „studiul religiunii și educația religioasă a școlărilor“. Nu este necesar să-l citez întreg. Destul și bine că acest articol, în virtutea importanței pe care i-o dă legea, acordă două ore de religie pe săptămână. Aceste două ore se țin deodată, într'o zi după prânz.

Iată alineatul al 3-lea în fine... „eclesiasticii cultelor respective îngrijesc în mod gratuit de instrucțiunea religioasă a școlărilor, *rezervându-li-se două ore pe săptămână într'o zi după prânz*“ și în continuare: „*astfel ca învățământul obișnuit să nu fie turburat în mersul său, nici școlarii să nu fie împiedecați de a veni exact la orele hotărâte pentru predarea celorlalte lecțiuni*“. Deci numai două ore de religie concentrate pe o singură după-miază! Crede cineva că sunt îndestulitoare două ore pentru a-i da școlărilor elementele de bază pentru formarea caracterului său religio-moral!? Să conceentrez studiul de cardinală însemnătate — acel care îți dă și instrucție și *mai ales educație* și să-l atârni în orariul unei zile după masă! Și de ce după masă? — Ne răspunde însaș litera regulamentului: *ca învățământul obișnuit să nu fie turburat!*

Așadar după vederile alcătuitoarelor acestui regulament, studiul religiei poate fi îndeplinit într'o zi după masă. Nu se gândesc, că după masă mintea școlărilor e mai obosită și deci lipsită de agerimea și avântul care îl dispune într'acolo ca să primiască sfaturile și învățăturile preotului cari sunt mai însemnate de cât toată babilonia celorlalte studii la un loc. Dimpotrivă, raționamentul lor e împins până la afirmarea, că altfel întocmite lucrurile, ar suferi învățământul „*obicinuit*“...

Suntem încă sub regimul aceleiaș legi a învățământului primar' aplicată de litera aceluiaș regulament, care limitează instrucțiunea religioasă la două ore ale unei jumătăți de zi. Spiritul vremii pare a fi înrâurit însă în bine mințile cari poartă grija de îmbunarea acestui neam. Și iată de ce.

Anul acesta s'a elaborat legea învățământului secundar sancționată, promulgată și publicată în regulă. Fenomenul important în această lege școlară nu-l vedem în reducerea la șapte clase a cursului liceal, ci cu totul în altceva. La capitolul al 5-lea legea are un articol care sună textual: „Educațiunea morală constituie una din preocupările de căpetenie ale liceului. În afară de tendința educativă generală a materiilor de învățământ ce se predau în liceu, educațiunea morală se va urmări prin lecții și exerciții speciale, cu scopul de a cultiva însușirile sufle-

tești ale elevilor, formându-le deprinderi de viață cinstită, ordonată și disciplinată, necesară omului și cetățeanului“.

Neapărat că la realizarea — cel puțin parțială — a acestor laudabile desiderate, învățământului religios îi incumbă cea mai mare datorie.

De prisos a se mai spune, că avute mereu în vedere și încurajate în creșterea lor aceste postulate fundamentale vor pătrunde ca și aerul binefăcător peste tot în spiritul unui învățământ echilibrat, ajutându-l să realizeze palpabile foloase atât pentru elev cât și pentru stat.

Să nu ne grăbim totuși în aprecierea acestor laturi a legii, pentruca să nu facem un lucru pripit și prea puțin la locul său!

Am spus dintru început, că legea nu este operă desăvârșită. Această afirmație sustă și acum cu toată vădita superioritate a acestei legi față cu cea de acum doi ani — lege a învățământului primar. Întâiu pentrucă în cursul superior nu se prevede decât o singură oră de religie pe săptămână. Să ni-se erte observația, dar dacă în articolul 32 al acestei legi religia se enumeră ca materie de studiu, încadrată fiind între studiile literare — științifice, cum poți să o mulțumești cu o singură oră pe săptămână? Într'o singură oră prelegeți Dv. matematica, fizica sau limba engleză — studiu facultativ!? Doar educației fizice i-se asigură, prin lege, patru ore pe săptămână; de ce dar s'ar trata atât de mășter educația sufletească provăzută eminentemente de religie?! Și iarăș, dacă este cu totul nesatisfăcător faptul, că nu i-se *rezervează* religiei o oră pe săptămână la clasele cursului superior și două la ale celui inferior curs de liceu, cu cât mai insuficiente sunt cele două ore provăzute de legea inv. primar de acum doi ani și ceva pentru elevii școalelor primare! Să se provadă cel puțin două jumătăți de zile diferite, *așezate înainte de prânz*, pentru aceste din urmă școale, căci în ce privește liceul, lucrurile sunt încă în curs și nădăjduim încă multe îndreptări.

O mai serioasă atențiune față de această gingașă dar importantă probleme, se impune. Forurile înalte școlare au toată latitudinea să o cârmuiască într'o direcție sau într'alta. N'au însă

voe să piardă din vedere aceea ce legea categoric cere: *„să cultive însușirile sufletești ale elevilor, formându-le deprinderi de viață cinstită ordonată și disciplinată, necesară omului și cetățeanului adevărat să formeze caractere morale!“*

Impresii

dela conferența preoțiască din Socolari.

Pe ziua de 30 August a fost convocată preoțimea ort. română a tractului Biserica-Albă, în comuna Socolari, într'un punct expus al tranșului ortodox din biserica Mântuitorului nostru Iisus Christos.

Era natural, ca înainte de-a ne întruni să se ceară binecuvântarea chiriarhului, în conformitate cu obligațiunile de subordinație canonică și am constatat, din cuprinsul permisiunii oficiale, de-a ne întruni, bucuria Prea Sfințitului nostru Episcop Dr. Iosif Traian Badescu, că ne-a putut da binecuvântarea Sa arhierescă.

Faptul acesta l-am adus la cunoștință preoțimei, care era foarte fericită la auzul grației arhieresci. Pe fețele tuturor era o rază de lumină și bucuria sufletească radia din ochii fraților mei în Christos preoți.

Comuna Socolari am vizitat-o cu preoții mei în două rânduri. Eram fericiți a constata, că vizitele noastre n'au rămas fără efect. Se adunaseră creștinii noștri la sfânta biserică nu numai din Socolari, ci și din Ilidia și din Potoc, aceste două din urmă sunt contaminate și ie, ca Socolariul, de curentul baptist.

La conferința dela Socolari am avut o cunună frumoasă de preoți, — 28 la număr — un record, acesta care nu s'a atins și nu sa mai pomenit pe-aici de vreme îndelungată.

Programa anunțată s'a desfășurat cu deplină demnitate și'n perfectă armonie. Desideratele cari s'au adus, în unanimitate de preoții prezenți, sunt o, cheazăse că, urmând înainte pe drumul apucat, — lupta contra sectarismului nu va întârzia să fie terminată cu izbândă.

Activitate, asemănătoare nouă, am cunoștința, că desvoltă și alte protopresbiterate din dieceza Caransebeșului. Datoria preoțimei de-a se cultiva și de ași ameliora soartea, n'a întâmpinat nici o greutate și nu se izbește de nici un obstacol, care ar veni dela Capul diecezei. Prin urmare suntem datori, în chip sincer, a statornici un adevăr indiscutabil: Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, nu este și nu poate fi contrar ideii de progres în domeniul cunoștințelor teologico-științifice, cum nu este și nu poate fi contra intereselor de ordin moral-social și material al preoțimei din dieceza Caransebeșului.

Programele înaintate de mine spre aprobare, toate cuprindeau și chestii de ordin material, pentru ameliorarea salarelor preoțești rămase încă pendente, — dar nu până la istovirea răbdării — iar Prea Sfinția Sa examinându-le,

nu a şters nici când vre-un punct, care are în vedere, chestiunile materiale. Toată libertatea şi toată. latitudinea am avut-o şi nimic n'a rămas *nesubliniat cu plăcere* unde preoţimea a procedat unitar, în toate chestiunile ei de interes vital, şi nu s'a neglijat conducerea centrală, care trebuie — neapărat — *respectată şi ascultată*.

**

În dimineaţa zilei de 30 August a. c. la orele 9 precis, preoţimea, sub conducerea părintelui protopop tractual, merge la sfânta biserică. Poporul îmbrăcat de sărbătoare, din cele trei sate, prin reprezentanţii lor aşteaptă să intre în Casa Domnului, în Sfânta Maică Biserică. Se face sfânta liturghie în sobor. Serveşte: protopopul tractual Alexandru Munteanu, asistat de preoţii: Nicolae Balmez — Vrani; Traian Simu — Ciuchici, Traian Constantin — Vrani şi Gheorghe Târba, Sasca-montană.

Atât sfânta liturghie, — modul cum a fost servită, — cât şi predica protopresbiterului subsemnat, în conferinţa intimă ținută imediat după serviciul divin, au fost declarate de succese. Predica am ținut-o cu însuflețire și deosebită bucurie văzând, că atât preoţimea, cât și poporul mă urmează și a fost mișcat de cuprinsul ei. Tema era despre preoție și legea dreptmăritoare, pusă în fața rătăcirilor baptiste și a predicatorilor sectari. Vorbeam, în teza generală, despre temelia ortodoxiei: cele 7 taine ale legii celei noi, cum le înțelege și cum le propagă biserica, cum le batjocurește și le schimonosește rătăcirea baptistă.

S'a ținut obicinuitul banchet, un prânz frățesc, aranjat cu mult gust de cătră preotul Valer Nedici și inv. Toma Radulea, din localitate, prin armonia înțeleghătoare a dragostei frățești. După terminarea prânzului s'a continuat conferința în curtea sfintei biserici.

Disertațiile ținute 1) a lui Ștefan Otonoga paroh în Iam „Raportul dintre preot și învățător” 2), a lui Alexandru Munteanu protopop despre „Baptismul e contrar ideii noastre naționale” au fost aplaudate.

La discuții au luat parte părintele Cornel Paciovanu — Iertof, — inv. Toma Radulea, care a subliniat importanța venirii preoților în Socolari, mulțumind în numele poporului ortodox român din Socolari, penru-că ne-am prezentat aci în număr atât de imponent, vestind evanghelia Mântuitorului cea adevărată. Părintele Panciovan purcezând dela ideea națională părăsită — de baptiști pentru cosmopolitismul contrar ideii de adevărată biserică creștină ortodoxă, care este menită pentru toate popoarele, dar după felul conștiinței lor etnice aparte, osebită de un alt popor cu alte convingeri și cu alte idei despre creștinătate, — recomandă păstrarea sufletului românesc integral — și intrasigent.

S'a decis publicarea operatelor în foile periodice și cea oficială care ne stau la dispoziție.

Interesanta temă despre purtarea respective „conducerea oficiului și al arhivului parohial”, în raport cu autoritățile bisericesti și civile, lucrată de veteranul — preot Simeon Luca din Ilidia pentru scurtimea timpului,

s'a amânat pentru o ședință viitoare, fixată pe după sfințele Paști, anul 1929, în comuna de reședință protopresbiterală interimală, Răcăjdia.

Mulțumind bunului Dumnezeu pentru frumosul sfârșit al conferinței preoțești din Socolari, am rămas cu impresia plăcută, că preoțimea acestui tract gata să muncească pentru întărirea drepte credințe, sub aripile ocrotitoare ale Chiriarhiei, cu înțelegerea deplină a rolului înalt, care îl are, ea, în opera de mântuire. — Ori-ce lucrare de altă natură, cu tendința de-a evita, ori, chiar a micșora dreptul Chiriarhului dela conducerea efectivă a bisericii, duce la anarhie.

Preoțimea tractului Bisericii-Albe detestă anarhia și trebuie s'o deteste întreaga preoțime din Eparhia de Dumnezeu scutită a Caransebeșului. Ordinea și disciplina canonică impune preoțimei noastre măsura cuviinței în urma căreia sunt garantate: iubirea între Tată și fii — sufletești, expunerea la locul competent pentru asigurarea viitorului nostru mai bun și binemeritat după veacuri de suferințe, — și pomenirea noastră la liturgia arhierescă pentru a dobândi fericirea vremelnică și vecinică.

*Alexandru Munteanu al lui Vasile
protopresbiter.*

Educație.

Drumul de țară ce duce la Bühlau, în Saxonia, e oblu, neted ca pielea, pentru că e îngrijit până la extrem.

De ambele margini ale acestui drum sunt plantați pomi roditori, înalți și dreți ca lumânarea, prezentându-se unul mai frumos ca celalalt.

Când i-am văzut acum treisprezece ani, erau încărcăți cu fructe de tot felul.

Mi era însă bătător la ochi, că la așa loc expus cum e marginea drumului, nime nu se atinge de ei.

Întreb pe un saxon de baștină, cum de fructele stău aici în pomi fără ca vre-o mână să se apropie de ele, gândindu-mă la soartea poamelor din pomii roditori de pe marginea șoselelor noastre, cari nu sunt cruțați nici de sburături de țâpăligă.

Saxonul mă privește nedumerit răspunzându-mi: „Cine o să ia pânea din gura orfanilor?”

„Cum așa?” îl întreb eu iarăși.

„Poamele acelea” — zicea el — „aparțin fondului comunal destinat pentru orfani și se vind în folosul aceluia fond. Cei mai cu stare

din comună își țin de cinste să urce prețul poamelor, ca orfanii să se aleagă cu cât de mult pe urma rodului acestor pomi“.

Ei bine, dar cine păzește rodul în pomi?“

„Paza cea mai bună e simțul uman al fiecărui fața de aceia, cari și-au pierdut razimul părintesc în această lume“.

Auzind acest răspuns am stat cam uluit în fața saxonului, care împreună cu consătenii săi a fost împărtășit de educație.

*

Biserica din Drinova e ridicată pe coasta unui deal la loc împrejmuit de podoaba naturii.

Intrarea în interiorul ei, ținut cât se poate de curat, duce pe sub un arc de trandafir, crescut în fața ușei bisericii.

Când în timp de primăvară trandafirul e în plină floare, ochiului credincioșilor se prezintă un aspect neîntrecut. Sute de flori atrag cu culoarea și mirosul lor pe credincioși, invitându-i să pășească pragul casei Domnului.

În avlie, de-a dreapta zidului bisericii, viața unor buciuri de vie este întinsă pe pari în forma unei filagorii.

Insemnătatea acestor câțiva buciuri de vie culminează într'acolo, că din rodul lor îmbelșugat produce preotul local atâta vin, cât îi trebuie tot anul pentru sfânta Cuminecătură, iar strugurii ce prisosec îi împart după serviciul dumnezeesc între credincioși în una din duminicile, ce cad în timpul culesului viilor.

Dela mic și pân' la mare toată suflarea omenească din comună știe, ca strugurii, cari la cântări de preamărire și miros de tămâie au crescut în marginea bisericii, sunt destinați pentru sfânta Împărtășanie, de aceea nime nu se atinge să ia măcar o singură boabă, căci aceasta ar fi păcat strigător la cer.

Abținerea ce și-o impun credincioșii noștri din comuna Drinova e un alt exemplu viu de educație.

*

În felul celor de mai sus se face educația poporului nu deodată, ci încetul cu încetul, căci: „Gutta cavat lapidem, non, vi, sed saepe cadendo“.

A. Moaca.

Tot natul cu idolul său.

de preotul Sinesiu Bistreanu.

E mult d'atunci, sunt deja patruzeci și șapte de ani și sfințit întru preot primisem spre păstorire credincioșii micuței comune Jurjova. Antecesorul preot, Dumnezeu să-l ierte, deși petrecuse patriarhala etate de optzeci și trei de ani și păstorise consătenii săi preste cinci zeci și șasă de ani, n'a avut parte de o viață liniștită, căci consoața îl părăsește — mutându-se la cele vecinice — și-i lasă în îngrijire o droaie de copii. Parohia micuță, venitele cam de post, mai și o patimă ce-l cucerise pe fieiertătorul părintele Iosif, nu e de mirare că a decăzut și și-a neglijat biserica și parohia. Am aflat atâtea neorândueli încât mă cuprinsese groaza; unicul sprijin îmi erau unii fruntași. Dornici de un preot destoinic, mă îmbrățișară cu dragoste și cinste, și așa m'a ferit sfântul Dumnezeu că n'am decăzut și eu. Casă parohială nu era și n'aveam unde să-mi plec capul; dar favorizat de noroc și bun prilej, cumpărai o casă țărănească, ce e drept cam ruinată.

Erau în comună și oameni mai călduți în cele materiale, dar moșul Novac Sinca îi întrecea, că avea cusurul că era avar, lacom, mare cămătar, cum s'ar zice: om fără suflet. Habar n'avea de biserică, ignora pe învățator, injura pe ocărmitorii primăriei. Avea însă un unic odor în casa sa, un idol cărui se închina cu toată evlavie și cărui îi servia cu mare credință; iar acest idol era aurul.

Din iubirea sinceră ce o arăta acestui idol era în stare a comite oribile nelegii, despoia pe deaproapele de ultimul ban, îl dejosa, huiduia așa că nimeni nu-l mai stima, dimpotrivă îl ocoleau cu dispreț.

Trecuseră deja două luni dela venirea mea aci, dar pe bogătașul pomenit n'am avut norocul a-l cunoaște în persoană. Era într'o Duminecă, zi de vară și cu'n soare binefăcător. Serviam sf. Liturgie, când la tămâiere observ între credincioși un om străin mie; iar crâșnicul îmi împărtășește că e moș Novac. M'am bucurat că s'a convertit și acest stean de peatră, și satisfăcut parcă sufletește, continu cu zel sf. slujbă.

Am sfârșit cu sf. slujbă, la miruit însă nu observ pe bogătaș; se vede că îi era prea cu anevoie să aducă prinosul de un ban. Ieșind din biserică îl observ afară — par'că — așteptând pe cineva. Îi dau binețe și vreau să trec alătura, dar omul pricepându-și poziția socială covârșit de idolul său, mă oprește brusc și cu îndrăsneală și mă agrăește: „Popo! Mi-or povestit gloatele din casă că tu slujești frumos și că spuni istorii despre Dumnezeu și d'ăia am venit și eu să-ți aud glasul și să te cunosc. Ști că-mi place când îți privesc fața ta blândă și-ți aud glasul domol; mai povestești frumos, deși unele nu le baș înțeleg, că câte odată o dai pe păsărește... După o pauză și cam jenat continuă: „Mai am însă să-ți spun și altceva! Mi-or povestit oamenii că tu ai

cumpărat casa părăsită a lui Alecsă C. și că ai mai rămas dator, deși aud că ai vândut întreg rodul din acest an. Ești tinăr și-mi pare rău că ai să suferi neajunsuri, și astănoapte — neputând dormi, m'am gândit la tine și vreau să-ți ajut. O să-ți împrumut vr'o 200 flor. — apoi nici eu n'o să-ți iau dulama de pe tine, — dar ca camătă o să-mi dai folosința „Râtului“ în tot anul, pân' te împaci“!

Stam uluit și priveam din apropiere p'acest monstru. Om mic și 'ndesat, capul mare în patru dungii, brațele lungi cu nește degete groase și respirate, picioare scurte și diforme; iar fața-i dovedea pe omul viclean, pismătăreț și nemilos. Aveam ia fața-mi pe omul care își avea idolul său, și gândiam cu compătimire la acei nenorociți, cari din diferite pricini au ajuns în puterea acestui monstru. Mă mai gândiam cu groază la foamea ce trebuia s'o sufer de eram nevoit a da acestuia în folosință cele trei jughere din „Rât“, unicul pământ care îmi promitea „pânea cea de toate zilele“.

Mă indignasem, dar stăpânindu-mă i-am mulțumit frumos, spunându-i, că deocamdată n'am lipsă de bani.

A plecat furios și-l auzeam cum mă înjură și prolecrându-mă marghiol, sărântoc și câte altele.

După vr'o șasă săptămâni l-am revăzut, lungit pe scândură, între ferestrii, neînsuflețit și oribil sluit la față. Plecase adevă într'o dimineață la satul C. după var, și întorcându-se cătră casă cu carul încărcat de var și fiind om bătrân și probabil cam chefliu, n'a ocărmit bine trăgătorii și carul sa prăvălit în râulețul învecinat cu drumul; iar sub var si-a dat păcătosul suflet moșul Novac.

Stând la căpătâiul lui rugat-am pe milostivul Dumnezeu să-l ierte, și privindu-l pe teapăn și sluit, îmi șoptea par'că un duh: Iacă omul părăsit de idolul său!

L-am înmormântat, dar cu dânsul a pierit și idolul; căci reposatul era egoist, n'a arătat aurul nici fratelui său, cu atât mai puțin la nepotul de frate, căci copii nu avea, și astfel idolul a rămas și va rămânea și'n viitor ascuns în pământ.

(Va urma).

Preoții nu ies la pensie. Curtea de apel din București a adus o hotărîre, prin care se decide, că preotul nu poate fi scos la pensie pentru limita de vârstă (60 de ani), așa cum sună statutul funcționarilor. Un preot poate cere pensie numai din cauză de morb ori alte neajunsuri, care îl pun în neputință de a sluji.

Vizita episcopului romano-catolic Dr. Augustin Pacha. Prea Sfințitul episcop romano-catolic din Timișoara și-a cercetat săptămâna trecută credincioșii săi din Caransebeș și jur, administrând totodată copiilor taina Sfântului Mir. În orașul nostru a sosit Sâmbătă în 15 I. c. venind din sătulețul Lindenfeld. La podul dintre Caransebeșul-nou și oraș a fost întâmpinat de primarul orașului, de autorități, preotul romano-catolic și credincioși. Primit în cuvinte de bineventare P. S. Sa a mulțumit pentru impunătoarea primire, arătând că rostul venirii sale este întărirea în credință a celor de o lege cu dânsul.

În formă de procesiune cu toții s'au îndreptat spre biserică unde s'a săvârșit o scurtă rugăciune. Mănezi. cu multă solemnitate s'au făcut confirmațiile. După, acestea au urmat recepțiile, iar masa a fost luată la Dl. Schwab, președintele corporațiilor locale bisericesti.

Prea Sfințitul Dr. Augustin Pacha a fost profund mulțumit de toată atențiunea ce i-s'a dat, costantând mai ales buna înțelegere care domnește între diferitele confesiuni din acest oraș — lucru ce l-a afirmat chiar la intrarea P. S. Sale în oraș.

Cetim în „Viitorul“ că în comuna Vânăjeleț, județul Mehedinți, domnul Teodor T. Costescu, *președintele și făuritorul palatului cultural* din Turnu Severin, a avut pomenirea răposatei sale soții. Cu această ocaziune d-sa a ținut să vină în ajutorul unui om sărac din sat, dându-i una pereche boi, un car, un plug și una grapă de fier.

Au vorbit apoi domnii I. St. Paulian și preoții Ionescu și Pârligras protoereu, cari au relevat activitatea domnului Teodor T. Costescu.

Facă cerul ca asemenea faptă laudabilă să afle cât mai mulți imitatori printre creștinii bine înstăriți!

Necuvîință sau altceva? Veteranul nostru preot Gheorghe Tătucu din Iablașița se plânge, că pe când voia să intre cu soția dsale, într'una din serile trecute, în salonul de cură dela Băile-Erculane, un comisar de poliție i-a oprit într'un mod barbar soția să intre pe motivul că... era îmbrăcată în costum românesc-bănățean..

Te cuprinde o nedumerire și o mânie întocmai cum îl va fi stăpânit pe părintele senator Tătucu în acel moment împotriva unor proceduri ca cea a comisarului din Băi. Nu știe respectivul

Ș T I R I

Prea Sfințitul Episcop Roman al Oradei a luat inițiativa înființării unei Mănăstiri la izvorul Izbuc, din munții Bihorului. Printr'o circulară adresată preoțimii se îndeamnă preoții și păstorii lor să contribuie, fiecare cu obolul său, la ridicarea unui lăcaș care să strângă în juru-i pe închinătorii vieții călugărești, pe pelerini și pe toți cari cercetează izvorul tămăduitor dela Izbuc.

domn, că acele clădiri cu tot luxul lor aristocratic, cu sudoarea țaranului român grănicer s'au cimentat că nici odată într'o stație balneară nu s'au făcut deosebiri de rang și de port, ci toți cari deopotrivă plătesc taxe, au aceleași drepturi; și că, în sfârșit secolul în care trăim, de mult nutrește cu suflul său democratic omenirea civilizată?! Dar, nu poate fi vorba aici de gestul unui om civilizată!

O troiță (cruce) de zece metri. În comuna Doaga din județul bucovinean Putna se va ridica în curând o troiță de lemn în amintirea ostașilor căzuți în crâncenele lupte dela 24 Iulie — 2 August 1917. Troița va fi așezată pe un soclu înalt de patru metri, iar înălțimea ei totală va fi de cel puțin zece metri, dominând astfel o regiune întreagă, stropită cu sânge de eroi.

Pentru un ciorchine de strugure un preot rănește, cu arma, mortal pe un țăran, în părțile Constanței. Dacă preotul s'a răfuit prea crud, nu este mai puțin adevărat că față cu un hoț nu poți trata în mod cinstit.

Iarăși cataclisme. Grupul de insule Antille a fost arena unui ciclon formidabil, care a luat viața mai multor mii de persoane și a nimicit locuințele și recolta populației. Numai în orașul San Juan a fost omărite 250 de persoane. Pagubele se evaluiază la 100 milioane dolari. Ceeace este mai trist e că insula Martinica nu de mult a suferit ravagii tot așa de mari de pe urma cataclismelor nemiloase.

BIBLIOGRAFIE

Sub tipar:

Cărți de Religie de Dr. P. Barbu și Pr. P.

Bizerca pentru;

1. Școalele de copii mici și clasa I a școalei primare.
2. Clasele II și III a școalei primare.
3. Clasa IV a școalei primare.
4. Clasele V, VI și VII ale școalei primare lucrate după Programă Analitică a învățământului primar (sanționată cu decretul regal Nr. 2244 din 25 Iunie 1925) publicată de Ministerul Instrucțiunii.

„*Sfaturi Sfinte*” de econ. Gh. V. Șușnea, Huși. prețul Lei 6.

Sfaturile Sfinte cuprind un mănunchiu de versuri cu ideia luată din *Proverbele* înțeleptului Solomon din Sfânta Scriptură și dezvoltată pe larg, frumos, în versuri lucrate pe înțelesul poporului.

„*Irmosierul*” litografiat și legat cu îngrijire de Nicolae Popa elev de școala normală. Prețul unui exemplar 200 Lei.

„Banca Poporală”

Institut de credit și economii societate pe acții Caransebeș.

Aviz.

Aducem la cunoștința Onoratului Public că cu 1 Ianuarie 1929 depunerile spre fructificare la institutul nostru se vor fructifica cu 8, 10 și 12%, dobândă brută, în raport cu mărimea capitalului și cu timpul de abzicere,

„Banca Poporală”

Institut de credit și economii s. p. a

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

No. 2227/1928 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea firma Banca Poporală în Caransebeș, contra urmăriților Maria Ion Mărcuți născ. Turcan, Mărcuți Cornel, soția sa Boldujeriu Domnița și Mărcuți Ion jun. domiciliati în Caransebeș, la cerea urmăritoarei, judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza §§ 144, 146, 147, din legea LX. din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș, din circumscripția judecătorei mixte Caransebeș, No. c. f. 871 și adică: No. de ord. A. I. 1-2, No. top. 2167, fânași în Mehala, 231 stj. □ No. top. 2163 arătură în Mehala, de 1 jugh. 1062 stj. □ cu prețul de strigare 10.000 Lei, No. top. 1549, casa No. 789, în intravilan 74 stj. □, cu prețul de strigare 50.000 Lei, pentru încasarea creanței de 19.500 Lei, capital, interese de 12%, dela 1 Februarie 1928, spese de proces și de executare de 2907 Lei fixate până acum, spese de 702 Lei fixate acum, pentru cererea de licitație, precum și pentru încasarea creanței de 600 Lei capital și acces. alui Cuzma Lazăr din Caransebeș, pentru 10.000 Lei capital și acces. alui Danilă Schilian din Mehadia, pentru 1216 Lei capital și acces. alui Donner Eugen din Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **12 Octombrie 1928, ora 9** în localul oficial ușa No. 14.

În baza §-lui 150 LX din legea 1981, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul de strigare (§ 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în § 42, LX: 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147. 150. 170 legea LX din 1881, § 21 XLI 1908).

3. Fiscul (Erariul Statului) precum și asociația regnicolară a institutelor de credit fonciar nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți. La licitație imobilul grevat cu drept de ipotecă în favoarea lor, nu sunt datoare să dea garanție societățile anonime și însoțirile cu reședința în țară, îndreptățite prin §-ul 10, XXX; 1889, să emită scrisuri fonciare scutite de dare,

precum și însoțirea centrală de credit fondată în bază legii XXIII: 1898.

În cazul când licitantul în baza legii pierde garanța, licitantul scutit de darea garanției este dator să depoziteze judecătorește suma, corespunzătoare completării garanției în termen de 8 zile de la primirea somațiunii scției c. f. (§-ul 21, XLI: 1908, § 15 XV: 1911).

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția — fixată după procentul prețului de strigare — până la același procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ținea seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitația care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 27 Iulie 1928.

ss. **I. Virágh**, jud.

ss. **L. Bria** p. dir. c. f.

No. 9283.

țigla, și curățirea țiglelor de mușchi și așezarea lor de nou cu prețul de strigare 219.420 Lei.

Devizele de spese și planul se pot vedea la oficiul parohial.

Reflecții vor avea să depună ca vadiu 10% din prețul lucrului în bani gata sau în hârtie de valoare acceptabilă.

Comuna bisericească nu va plăti întreprinzătorilor spese de drum cu ocaziunea licitației.

Consiliul parohial își rezervă dreptul fără considerare la rezultatul licitației — a da lucrările celui întreprinzător care va avea mai multă încredere.

Spesele cu facerea devizelor, contractul și timbrele le suportă întreprinzătorul.

Contractul devine obligator pentru întreprinzător îndată după semnare; iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea lui de către Veu. Consiliu eparhial din Caransebeș.

Apadia, în 16 Septembrie 1928.

Consiliul parohial.

Publicație de licitație.

Pe baza încuviințării Ven. Consiliu eparhial ddo 13 Iulie a. c. Nrul 4132 ex B 1928 se scrie licitație publică pe ziua de 7 Octombrie 1928 orele 2 p. m.

1. Pentru facerea de nou a turnului bisericii ort. rom. din Apadia și acoperirea lui cu tinichea țincuită.

2. Acoperirea acoperământului din partea dinapoi a bisericii deasupra altarului cu învaliș de tinichea țincuită.

3. Renovarea internă și externă a zidurilor bisericii de jos până sus și demontarea învalișului întreg de

De-a dreptul dela fabrică

au sosit la librăria diecezană brâne preoțești în roșu și albastru de unde se pot comanda cu prețuri moderate.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBESULUI

În fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și cultul bisericii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la **FABRICA** cu grosul

sau la „LIBRĂRIA DICEEZANĂ“ cu grosul și cu bucata.